

K odvolání z výroku ohledně uveřejnění rozsudkového výroku v Bratrství nepřihlížel, kdežto, pokud se týče uveřejnění v dalších dvou listech, je zamítl. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Odvolání z výroku o uveřejnění rozsudkového výroku v »Bratrství« a dvou dalších listech provedl obžalovaný pouze co do uveřejnění v dalších dvou listech a to pouze tvrzením, že výrok ten nemá opory v zákoně, což jest zřejmě nesprávné, ježto tento výrok nachází odůvodnění v Šu 14 čis. 2 zák. ze dne 30. května 1924, čis. 124 sb. z. a n. Bylo proto odvolání v tomto směru jako bezdůvodné zamítnuto. Odvolání o uveřejnění v »Bratrství« provedeno není a nebylo proto k němu přihlíženo. Neodůvodněno jest též odvolání z výroku, že obžalovaný má složit 500 Kč jako zadostiučinění na uveřejnění rozsudkového výroku v dalších dvou listech; rovněž neodůvodněno je odvolání ze stanovené výše této částky a z výroku, že na tom je podmíněný odklad výkonu trestu závislým. Složení oné částky a uveřejnění rozsudkového výroku ve dvou dalších časopisech kromě »Bratrství« dlužno považovati za zadostiučinění ve smyslu Šu 4 zák. o podm. odsouzení, jak také z motivů, tisk 1884, na jevo vychází. Toto zadostiučinění není vedlejším trestem, nelze je odložit (§ 5 zák. o podm. odsouzení) a jest podle Šu 4 a 6 čis. 3 tohoto zákona podmínkou výroku, že se obžalovaný osvědčil. § 14 čis. 4 zák. ze dne 30. května 1924, čis. 124 sb. z. a n. se vztahuje pouze na § 14 čis. 1 a nikoliv na čis. 2, neboť uveřejnění to jest oprávněním žalobcovým; výkon tohoto oprávnění, které jest v podstatě zadostiučiněním, odkládati nelze a beze složení 500 Kč byl by žalobce v nebezpečí, že by používaje oprávnění tohoto jemu přisouzeného musil po případě jeho útraty hraditi sám. Nelze také shledati, že by 500 Kč stanovených rozsudkem jako nejvyšší náklad na toto uveřejnění bylo vzhledem na dnešní výši inserčních poplatků příliš vysokým. Odvolání bylo tedy v tomto směru zamítnuto.

Čís. 2404.

Zřízení plachty proti slunci nad obchodním výkladem bez opravy a změny fasady domu nevyžaduje ani schválení ani ohlášení stavebnímu úřadu; pokud majitel obchodu zodpovídá s hlediska Šu 431 tr. zák. za úpravu oné plachty, neodpovídající policejním předpisům.

(Rozh. ze dne 7. června 1926, Zm I 227/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku okresního soudu v Chomutově ze dne 6. října 1926, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle Šu 431 tr. zák., a do rozsudku krajského soudu jako soudu odvolacího v Mostě ze dne 3. prosince 1924, jímž byl rozsudek ten k odvolání obviněného potvrzen, právem:

Rozsudky těmi porušen byl zákon v předpisu Šu 431 tr. zák., oba rozsudky se zrušují jako zmatečné; a okresnímu soudu v Chomutově se

nařizuje, by trestní řízení proti obžalovanému o trestním oznámení pro přestupek podle Šu 431 tr. zák. znovu provedl.

D ů v o d y:

Dne 5. dubna 1924 o 1. hodině odpoledne narazila v Ch. Růžena Ž-ová čelem na železnou tyč, která byla upevněna jako součást plachty proti slunci na domě kloboučnicka Jiřího G-a, tak prudce, že omdlela. Podle lékařského posudku šlo o lehké poškození na těle. Rozsudkem okresního soudu v Chomutově ze dne 6. října 1924, byl Jiří G. uznán vinným přestupkem podle Šu 431 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dal vyvěsiti předpisům neodpovídající plachtu proti slunci níže dvou metrů a 30 cm, jak jest předepsáno, aniž k používání vymoženno bylo schválení stavebního úřadu. Rozsudek ten byl k odvolání obviněného rozsudkem krajského soudu v Mostě jako soudu odvolacího ze dne 3. prosince 1924 potvrzen s poukazem na důvody rozsudku první stolice. Odsuzujícím rozsudkem obou stolic byl porušen zákon v předpisu Šu 431 tr. zák. Nesprávným jest především názor obou rozsudků, že vyvěšení plachty, o něž tu šlo, vůbec vyžadovalo schválení stavebního úřadu. Podle Šu 27 stavebního řádu pro Čechy ze dne 8. ledna 1889, čís. 5 z. zák., jest potřebí stavebního povolení krom provádění novostaveb, přístaveb a přestaveb a ohrazení oproti silnici, pokud se týče ulici, jen pro předsevzetí p o d s t a t n ý c h změn na stojících již budovách. Pouhé zřízení plachty proti slunci nad obchodním výkladem, o jaké tu šlo, bez jakékoli opravy nebo změny fasady domu, nelze však pokládati, jak jasně vyplývá ze sedmého a osmého odstavce onoho Šu, ani za změnu, ani za opravu, ku které bylo by třeba povolení obecního jako stavebního úřadu, ba ani za změnu nebo opravu, jež by vyžadovala i jen ohlášení stavebnímu úřadu (§§y 28, 29 zák.). Tím stávají se odsuzující rozsudky již neudržitelnými potud, pokud trestné zavinění obviněného odvozují z opomenutí, vymoci si pro zřízení plachty stavební povolení.

Ovšem poukazují odsuzující rozsudky i na nedodržení policejního předpisu v Ch. vydaného, že plachta, o jakou tu jde, musí býti zřízena alespoň 2-30 m nad chodníkem. A byť i nepodléhalo takové zřízení plachty dozoru obce s hlediska stavebního řádu, nelze jí odpírati právo dotyčného dozoru u výkonu její místní policie, její z obecního zřízení vyplývající povinnosti, přihlížeti k bezpečnosti osob a pečovati o snadnou a bezpečnou jízdu i chůzi po cestách. Než aby pro nebezpečí, vzniklé z předpisu neodpovídající úpravy plachty mohl býti obviněný podle Šu 431 tr. zák. činěn odpovědným, nepostačuje pouhé zjištění, že n e c h a l umístiti nad svým obchodem plachtu, jejíž zřízení danému předpisu neodpovídalo. Bylo by třeba zjistiti, že j e j o s o b n ě postihuje zavinění za nebezpečný stav, přivoděný zřízením plachty, ať již proto, že zřízením pověřil osobu k tomu nepovolnou a nezpůsobilou, nebo že sám nebezpečné a předpisu neodpovídající zařízení objednal, po případě se nepostaral o odstranění nebezpečného stavu, bez jeho zavinění přivoděného, ač jej při povinné opatrnosti seznati mohl. Touto otázkou se však soudy ve věci rozhodovavší vůbec nezabývaly, spokojivše se pouhým zjištěním, že obviněný plachtu, jejíž zřízení neodpovídalo po-

licejnímu předpisu, nechal zříditi, ač zodpovídání se obviněného, povoláním kleboučníka, že zřízením pověřil oprávněného živnostníka a mu uložil, by plachtu zřídil podle předpisů, bylo by k tomu zavdávalo dostatečný podnět. I tato vada rozsudku činí odsouzení obžalovaného podle §u 431 tr. zák. právně pochybeným. Že oba soudy též pominuly zabývatí se okolností při přelíčení tvrzenou, že plachta, jako již častěji před tím, byla stržena dětmi na železné tyči se houpajícími, budiž jen mimochodem podotknuto. Bylo proto zmateční stížnosti podle §u 33 tr. ř. vyhověti a podle §§ů 292, 479 tr. ř. rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 2405.

Útisk (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.).

Tak jako ustanovení §u 98 tr. zák. čelí i ustanovení §u 1 zákona již pouhému pokusu dáti vůli osoby, na kterou se činí nátlak, směr, kterým by se nebrala, kdyby nátlaku nebylo; nezáleží na tom, že vyhrůžka pachatelova neměla účinku na rozhodnutí oné osoby, nevzbudivši obav.

(Rozh. ze dne 7. června 1926, Zm II 110/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 26. ledna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle §u 1 zákona proti útisku ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.

Důvody:

Uplatňujíc důvody zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) i čís. 10 §u 281 tr. ř. namítá zmateční stížnost, že skutek obžalovaného nelze podřaditi pod ustanovení §u 1 zákona o útisku, jakž byl obžalovaný uznán vinným, že by se v něm nanejvýše snad dala spatřiti urážka na cti, jelikož vyhrůžka nevzbudila u K-ého obav a nebyla objektivně způsobitou přimětí K-ého k nějakému konání, opomenutí nebo snášení. Námitky ty jsou pochybenými. Tak jako ustanovení §u 98 tr. zák., čelí i ustanovení §u 1 zákona o útisku, který se liší od zločinu vydírání toliko menší intensitou vykonávaného násilí, již pouhému pokusu dáti vůli osoby, na kterou se činí nátlak, směr, kterým by se nebrala, kdyby nátlaku nebylo, a přimětí dotčenou osobu zdoláním vzpírající se vůle její k nějakému konání, opomenutí, nebo snášení, na něž pachatel proti ní nemá právního nároku. Uváděje v první, vedlejší větě §u 1 zákona o útisku jako způsoby páchání útisku různé druhy jednání, shledává zákon v jakémkoliv jednání těchto druhů čin vedoucí ke skutečnému vykonání zla, k němuž úmysl pachatelův útiskem směřuje, a nezáleží na tom, zda —takto zákonem samým předpokládáná — povšechná způsobilost jednání ku přivodění protiprávního výsledku, dalšími slovy zákona »chtěje snášel« naznačeného, neuplatnila se v konkrétním případě pro zvláštní okolnosti na vůli pachatelově nezávislé. Takovou překážkou, která přerušuje vývin událostí, k němuž pachatel svým jednáním příčinu zavdal, proti vůli